

Loria, Mario

Włoski Instytut Historii Techniki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 11/1-2, 191-192

1966

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

to odznaczenie na wniosek Polskiej Akademii Nauk, zgłoszony z inicjatywy Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN, za zasługi w dziedzinie pogłębiania współpracy naukowej między Polską i Holandią.

Prof. R. Hooykaas przebywał w Polsce na jesieni 1958 r. na zaproszenie Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN¹ i od tego czasu utrzymywał stały kontakt z polskimi historykami nauki, dopomagając im w wysokiej mierze przy ich wyjazdach do Holandii². W 1965 r. prof. Hooykaas wziął udział w XI Międzynarodowym Kongresie Historii Nauki w Polsce, wygłaszając na jednym z sympozjów kongresowych referat *Przyroda i historia*³.

Dekoracji prof. Hooykaasa dokonał ambasador S. Albrecht; na uroczystość przybył minister oświaty i nauki w rządzie Holandii, prof. I. Diepenhorst, a także spora grupa profesorów uniwersytetu w Amsterdamie.

E. O.

Włochy

WŁOSKI INSTYTUT HISTORII TECHNIKI*

Włoski Instytut Historii Techniki (Istituto Italiano per la Storia della Tecnica) powstał w Mediolanie 14 XII 1961 przy poparciu Narodowego Muzeum Nauki i Techniki im. Leonarda da Vinci.

Celem działalności instytutu jest stymulowanie i popieranie poszukiwań, studiów i upowszechniania wiedzy w zakresie historii techniki. Działalność ta obejmuje m.in.: organizację zwiedzania muzeów i zabytków historii techniki; organizację odczytów, spotkań i ekspozycji historycznych; inwentaryzację zabytków rzeczowych godnych zachowania w terenie oraz katalogowanie zbiorów technicznych znajdujących się w posiadaniu zakładów przemysłowych lub osób prywatnych; publikację dokumentów i dawnych dzieł.

Pole pracy dla instytutu jest szerokie, gdyż we Włoszech zachowały się bardzo liczne rzeczowe i archiwalne materiały do historii techniki, szczególnie z wieków XIII—XVII, i materiały te wymagają poważnych badań.

Instytut ma możliwość korzystania z biblioteki mediolańskiego Muzeum Nauki i Techniki, zawierającej ok. 30 tys. woluminów dzieł historycznonaukowych i historycznoteknicznych, oraz z eksponatów zgromadzonych przez to muzeum.

W ciągu pierwszych 4 lat działalności instytut zgromadził włoski materiał do światowego inwentarza zabytkowych przyrządów naukowych¹, kontynuując prace rozpoczęte przez Muzeum Nauki i Techniki; zorganizował wspólnie z tym muzeum oraz z Obserwatorium Astronomicznym w Brerze i pod patronatem Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki obchody 250-lecia urodzin R. J. Boscovicha i 200-lecia założenia wymienionego obserwatorium; rozpoczął publikację dawnych dzieł technicznych w wydaniach anastatycznych — dotychczas wydano dzieło o automatach Herona z Aleksandrii w tłumaczeniu włoskim Bernardina Baldiego z 1589 r. oraz *Le macchine* Giovanniego Branci.

¹ Por. informację o tym pobycie w nrze 1/1959 „Kwartalnika”, s. 234.

² Por. np. sprawozdanie z podróży do Holandii prof. A. Teskego w nrze 3/1961 „Kwartalnika”, s. 542.

³ Por. w niniejszym numerze sprawozdanie z XI Kongresu, s. 164. Tekst referatu został opublikowany w „Organonie”, t. 2, 1965.

¹ Nadesłaną z Włoch informację tłumaczył z francuskiego Eugeniusz Olszewski.

* O inwentarzu tym por. m.in. sprawozdania T. Przypkowskiego z posiedzeń Komisji Światowego Inwentarza Zabytkowych Przyrządów Naukowych w nrach 1—2/1962 (s. 230) i 4/1963 (s. 621) „Kwartalnika”.

Na czele instytutu stoi prof. Renato Teani, dyrektor Instytutu Automatyki. Sekretarzem jest prof. Giulio Lenzi. W Radzie Naukowej reprezentowane są następujące instytucje: Accademia dei Lincei, Narodowa Rada Badań Naukowych, Muzeum Nauki i Techniki w Mediolanie, Instytut i Muzeum Historii Nauki we Florencji, Domus Galileana w Pizie, a także przedstawiciele nauk fizycznych, technicznych, ekonomicznych oraz filozofii nauki.

Przeszedłszy już przez okres rozruchu działalności, instytut zamierza obecnie rozwijać coraz szerszą aktywność zgodnie z postanowieniami swego statutu. W szczególności specjalny komitet pracuje nad publikowaniem źródeł do historii techniki włoskiej.

Siedziba Włoskiego Instytutu Historii Techniki mieści się w Muzeum Nauki i Techniki — Museo Nazionale della Scienza e della Tecnica, Via San Vittore 19, Milano, Italia.

Mario Loria

GALILEUSZ I UCZENI POLSCY

Dnia 16 listopada 1965 r. prof. Bronisław Biliński, dyrektor Stacji Naukowej PAN w Rzymie wygłosił tam odczyt *Galileo e il Mondo Polacco*. Prelegent przedstawił zebranym dzieje polskiej galileanistyki i scharakteryzował główne postacie, dzieła oraz okresy recepcji twórczości Galileusza w Polsce.

Wykład, który ma ukazać się drukiem w serii wydawniczej Stacji Naukowej PAN w Rzymie, wywołał liczne zapytania ze strony zaproszonych gości, którzy żywo interesowali się recepcją twórczości Galileusza w Polsce.

R. P.

Wielka Brytania

DWUSETLECIE URODZIN JOHN DALTONA

W 1966 r. upływa 200 lat od dnia urodzin twórcy nowoczesnej teorii atomowej Johna Daltona (1766—1844). Z tej okazji we wrześniu br. ma odbyć się w Manchesterze, gdzie Dalton wykładał w latach formowania się teorii atomowej i gdzie zmarł, 5-dniowa konferencja naukowa. Główne referaty mają wygłosić m.in.: A. R. Hall z londyńskiego Imperial College oraz H. Guerlac z Uniwersytetu Cornella w Ithace (Stany Zjednoczone), poprzedni prezes Międzynarodowej Akademii Historii Nauki. W czasie konferencji w Manchesterskim Kolegium Nauki i Techniki zorganizowana będzie wystawa ilustrująca dzieło Daltona.

E. O.

Czechosłowacja

Z POBYTU W CZECHOSŁOWACJI

W ramach wymiany osobowej pomiędzy Polską Akademią Nauk a Czechosłowacką Akademią Nauk przebywałem w Czechosłowacji w okresie 6—20 XI 1965, będąc przyjmowany w Pradze przez Oddział Historii Nauk Przyrodniczych i Techniki Instytutu Historii Czechosłowackiej Akademii Nauk, a w Bratysławie — przez